

A fizikától a metafizikáig

Interjú Armen Töguval, 2015. december 17.

V.P. Ön Izraelben rendszeresen szemináriumokat tart, melyeket nagy ismertség övez. Ezeket a szemináriumokat az arab-izraeli konfliktus megoldási módjainak, illetve a szellemi kutatásoknak szenteli. Kérem, meséljen magáról, a biográfiájáról, arról, hogyan jutott eszébe az az ötlet, hogy Izraelbe utazzon, és hogyan jutott a módszereihez.

A.T. 1962. február 24-én születtem. A családban az első gyermek voltam, van egy lánytestvérem, és egy mostoha-lánytestvérem. A feleségem, Natali – művész, és négy gyermekünk van.

Az iskolában kezdtem érdeklődni a fizika iránt, a szüleim számítógépekkel, a mesterséges intelligencia kérdéseivel foglalkoztak. Engem inkább az asztrofizika, a kvantumfizika érdekelt, később a relativitáselmélet.

V.P. Vagyis már ifjúkorában érdekelte, hogyan épül fel a világ?

A.T. Igen, lehet így is mondani, de engem inkább az érdekelt, hogyan néz ki a világ az univerzum másik végén, és 14 éves koromtól ez érdekelt. Később elméleti fizikával foglalkoztam. Az egyetem után még 5 évet dolgoztam tudományos kutatóintézetben.

V.P. Mikor ébredt fel Önben az antropozófia iránti érdeklődés?

A.T. Nem tudom pontosan megmondani, de volt egy barátom, aki Steinert olvasta, és beszélt nekem róla. Beszélt valamit Atlantiszról, és megmutatta Steiner fényképét. Akkor kb. 21 éves voltam. Egy szükségszerűség éledt fel bennem, hogy olvassak erről valamit. De az első könyvet csak másfél év elteltével olvastam el. Akkor nem árulták még szabadon a könyveit, és másoknak átadni szintén nem volt népszerű. Csak 1985-ben, a „peresztrojka” kezdetével vált lehetővé, hogy elolvassam a könyvet. Ez a „Hogyan jutunk a magasabb világok megismeréséhez?” volt, és az első sorától kezdve nagyon erősen hatott rám. És azóta minden évben végzem a gyakorlatokat, most már több mint 30 éve. És ezek a gyakorlatok szokásommá váltak, és különböző módszerekké formálódtak, metodikákba alakultak.

V.P. Valaki mással is megbeszélte ezeket a gyakorlatokat?

A.T. Nem, de a csoportunkban megosztottuk véleményünket az olvasottakról, hogyan lehet a belső nyugalmat elérni, milyen csakrákat kell fejleszteni. És mindent kipróbáltam saját magam. Steinernél ezek az utasítások nagyon aforisztikusak voltak, kellett egy technika a végrehajtásukra, és ezt minden részletében ki kellett dolgozni.

V.P. Mondhatjuk-e, hogy a fizika segített ebben? Hiszen annál szokta meg, hogy kísérleteket végezzen.

A.T. A fizika segített egy bizonyos módon. Hiszen az antropozófia – szellemtudomány, és a modern tudományos gondolkodásra lett megalkotva. És a fizika tette lehetővé, hogy ilyen gondolkodásmódot lehessen kidolgozni.

V.P. Érdekes, hogy a metodológusok között is nagyon sok fizikus van.¹

1 A metodológia: egy világnézet és gyakorlatok rendszere, melyeknek a legvilágosabb kifejeződése a rendszerszintű hozzáállás, s melyet G.P. Scsedrovickij orosz kutató dolgozott ki. Ő néhány éven keresztül fizikát tanult a Moszkvai Állami Egyetemen, azután a filozófiai fakultásra ment át. A metodológiában kidolgozott gondolatok közül néhányat Armen

A.T. Azt gondolom, hogy mivel a Szovjetunióban a szellemtudomány be volt tiltva, a fizika sok ember számára a szellemtudomány pótszere volt.

V.P. A tudományos-kísérleti intézetben való munka után még aspirantúra következett?

A.T. Én már az aspirantúra alatt kezdtem az antropológiát tanulni. De annak végére, 1989-ben el kellett döntenem, hogy mivel foglalkozok a továbbiakban. Vagy a fizikával, vagy pedig egy fordulatot teszek az antropológia elmélyültebb tanulmányozása irányában. Moszkvába utaztam, hogy külföldi antropológusokkal találkozzak. Ott az antropológia különböző irányainak – pedagógia, gyógyászat, euritmia – tanulási lehetőségeivel találkoztam (Többek közt annak lehetőségével, hogy Stuttgartban tanuljak a Keresztény közösség papi felkészítő szemináriumán).

Mellesleg egy dornachi antropológussal is megismerkedtem, aki fizikával foglalkozott. Vagyis többféle lehetőség volt.

De alapjában már tudtam, hogy pap akarok lenni, mivel a sors által ez már elő volt készítve. A helyzet az, hogy már ezt az utat megelőzően megismerkedtem két asszonnyal, akik közül az egyik pap, a másik orvos volt. Turistaként utaztak Jerevánba, és valaki azt mondta nekik, hogy van itt egy olyan ember, aki érdeklődik az antropológia iránt. Ők szó szerint csodával határos módon találtak meg engem. Vagyis különböző akadályok sorába ütköztek: azt mondták nekik, hogy a cím, melyet tudtak, helytelen, az idegenvezetőjük azt mondta, hogy a városban nincs is ilyen utca. De ők valamiért mindenképpen akartak velem találkozni. Taxit fogtak, és a sofőr ismerte azt a környéket, és elvitte őket a címre. Továbbá az ajtón a csengőm nem működött, kopogtak az ajtón, és csak véletlenül hallottam meg őket. És ennek az ismeretségnek köszönhetően támogatást kaptunk, beleértve az anyagi támogatást is, hogy Stuttgartban a papi szemináriumra mehessünk. Nem volt egyszerű, de mégis minden sikerült, pedig én különösebben semmit sem terveztem.

V.P. És Dornachban miért nem a Társadalomtudományi Főiskola természettudományos szekciójába ment, hanem pappá vált?

A.T. Megértettem, hogy a szellemtudomány szemszögéből lehetetlen tradicionális fizikai laboratóriumban maradni és fizikával foglalkozni. Ehhez saját intézménnyel és támogatással kell rendelkezni. Ez csak Dornachban lehetséges, korlátozott mértékben, ott vannak privát finanszírozások. Bárhol máshol ez lehetetlen – azt kellett volna csinálnom, amit a hagyományos fizika követel. Vagyis a szellemi kutatások – csak hobbi lehet és nem foglalkozás.

V.P. És akkor folytatta a saját metodikájának önálló kidolgozását?

A.T. Nos, ez a tapasztalatom harminc év alatt folyamatosan gyűlt össze. Általában voltak valamilyen megéléseim, és feltettem a kérdést, hogyan is kell viszonyulni hozzájuk tisztán metodikailag. És akkor kezdtem el ezeket a módszereket keresni.

V.P. Mesélje el, kérem, hogyan zajlott le az átmenet az érzések leválasztásától az intuitív vagy képi drámáig, majd a meditatív párbeszédig?

A.T. Általában az történik, hogy próbálsz valamilyen gyakorlatot, és nem sikerül. De az élet megy tovább, foglalkozol valamivel, olvasol valamit, és nemcsak antropológiai irodalmat. Például olvastam egy könyvet az érzések és gondolatok világának a betegségekkel való összefüggéséről, és a szerző leírta, hogy az érzésekben való változtatás hogyan vezet az egészségi állapot változásához, és ez jó eredményeket ad. Úgy rémlik, ez 1996-ban volt. És ez oly módon hatott rám, hogy ezen a ponton elhatároztam, hogy az

érzések leválasztását (amiről Steiner is írt) addig koncentrálok, és addig a pontig vezetem, amíg ténylegesen leválasztódik. És eredményképpen megszületett az érzések leválasztásának technikája.

V.P. Talált valami kapcsolatot?

A.T. Ez inkább egy impulzus volt, amely ébresztőleg hatott rám, hogy néhány hónapig figyelmet fordítsak erre a témára. És arra a következtetésre jutottam, hogy egy leválasztás nem elég, hogy kell még legyen egy komplementáris érzés, és csak azután lehet belső nyugalomra jutni.

V.P. Melyik évben történt ez?

A.T. Ez megközelítőleg 1997-ben volt. A következő lépés két évvel később történt, amikor valaki a keresztény közösségben bibliodráma-szemináriumot vezetett. Azon én nem vettem részt, de a közösségünkben valaki ott volt és nagyon fellelkesedett. A vak ember jelenét állították fel, és ő a vak ember szerepét játszotta, s abban volt egy megélése. Azt tapasztalta, hogy épp így lehet a másik ember pozíciójába beleélni magát. Steiner szintén leírja, hogyan lehet másik ember, állat, növény pozíciójába helyezkedni. És arra gondoltam, hogy ha ez így működik, akkor a többi gyakorlatra is lehet ezt alkalmazni. És ezután elkezdtem a bibliodramát tanulmányozni, és más analóg módszereket, a Hellinger-féle családállítást. És megláttam a másik alapjába való beleélés törvényszerűségét, mint az empátia módszerét. Kezdetben az Evangéliumokból játszottunk jeleneteket, aztán különféle szituációkhoz kezdtük el alkalmazni, így jelentek meg a családi drámák, majd az életfeladat-drámák. Ez már a 2000-es évek elején volt. Az eredmény: a másikba való beleélés képessége. És ez volt a legfontosabb. Aztán a tér szerepét csökkentettük, és a drámát asztalon kezdtük játszani, papírokon. De a beleélés lehetősége megmaradt. A kérdés az volt, hogy magát a folyamatot és csak a középpontban álló beleélést megtartani. Aztán kérdezték tőlem, hogy mi a teendő, ha az ember egyáltalán nem akar elrendezést vagy egyáltalán nem képes a térben mozogni. Vagy egyszerűen egy beszédben szerepet cserélni egymással.

És elkezdtem gondolkodni, hogyan lehetséges ez, és megpróbáltam valakivel ülvé végezni a párbeszédet. Ez kb. 2010-ben volt. De addigra mi már rövidebben próbáltuk ezt tenni. Csupán levezettük a párbeszéd egy részét, aztán széket cseréltünk, ugyanaz helyzet és párbeszéd. Innen jelent meg a szemlélődő párbeszéd. Kitisztázni, kivel is beszélsz? Milyen lénnel? Mi a feladat? És akkor ez a szellemi világgal való szemlélődő vagy meditatív párbeszéd mai módszerévé kristályosodott ki. De alapjában mindez Steinernek, a „Hogyan jutunk el a magasabb világok megismeréséhez?” c. művében megadott gyakorlatainak tudatos végrehajtására szolgáló módszertan kifejlesztésének a folytatása. Napjainkban a stuttgarti csoportunk azzal kapcsolatos kérdéseket tanulmányoz, hogy mely csakrák aktivizálódnak a párbeszéd folyamán.²

V.P. Kérem, beszéljen részletesebben annak okairól, hogy miért utazik rendszeresen, már sok éve Izraelbe? Úgy gondolja, hogy a munkája segítséget nyújthat az arab-izraeli konfliktus rendezésében?

A.T. Első alkalommal 2000-ben utaztam Izraelbe, a Rehovot-i orosz-ajkú izraeli antropozófus csoport meghívására. Akkor Tallinnban dolgoztam, ahol a közösségben egy munkacsoport szerveződött. Azóta rendszeresen tartunk Izraelben és a Pribaltikumban közös szemináriumokat. 2007-ben Észtországban a „Béke-gyakorlatok hete” c. rendezvényt tartottunk, melynek folyamán az országban élő észtek és az orosz anyanyelvűek közötti konfliktus témájában vezettünk intuitív drámát. Ez hatalmas benyomást tett az izraeliekre. Megállapodás született arra vonatkozóan, hogy hasonló munkát végezzünk az arab-izraeli konfliktus témakörében. 2008-ban Harduf-ban volt az első szeminárium, amely felkeltette az érdeklődést a konfliktusmegoldás hasonló módszerei iránt. Kezdetben az intuitív dráma módszerével dolgoztunk, az

2 A szemlélődő párbeszéd módszeréről más cikkekben lehet olvasni. V.P. megjegyzése

utóbbi években a párbeszéd módszerét alkalmazzuk ezeknek vagy más külső és belső konfliktusoknak a megoldására.

Nem gondolom, hogy én vagy másvalaki képes megoldani az arab-izraeli konfliktust. Az én feladatom ebben az, hogy megosszam azokat a módszereket, amelyek segítenek meglátni ennek vagy annak a konfliktusnak a szellemi okait. És lehetőséget adni azoknak az ez iránt érdeklődő embereknek, hogy megtanulják ezeket az eszközöket használni.

A cikk itt jelent meg orosz nyelven:

<http://bdn-steiner.ru/modules.php?name=Books&go=page&pid=2314>

Fordította:Rákos Éva